

Probleemgedrag bij dementie: Van Lijden naar Leiderschap

Centrum voor Consultatie en Expertise (CCE) organiseert samen met Psychologische expertise voor de ouderenzorg (PgD) en Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) een drieluik van seminars onder de titel 'Probleemgedrag bij dementie, van lijden naar leiderschap'.

Met dit drieluik dragen CCE, PgD en NIP bij aan de implementatie van de Richtlijn probleemgedrag bij mensen met dementie (Verenso & NIP, 2018), en aan het interdisciplinair samenwerken bij de aanpak van probleemgedrag.

De seminars sluiten nauw aan bij de dagelijkse praktijk van (GZ-) psychologen, verpleegkundig specialisten, specialisten ouderengeneeskunde en teamcoaches die samenwerken in multidisciplinaire teams. In de seminars is veel aandacht voor de invloed van organisatiedynamieken op het ontstaan en voortbestaan van probleemgedrag. Mede om die reden zijn de seminars ook zeer geschikt voor bestuurders, directeuren en leidinggevenden in de VVT.

Dag 2 - 3 december 2021: Het samenspel

De focus op het samenwerken bij probleemgedrag: benutten van elkaars expertise in vertrouwen en open dialoog.

Probleemgedrag van mensen met dementie wordt vaak ervaren als emotioneel belastend voor alle betrokkenen. Soms lijkt niets te helpen. Alleen met een goed samenwerkend team, met deskundigheid uit verschillende vakgebieden, kan je probleemgedrag verminderen of aanvaardbaar maken. Op deze dag vertellen professionals met verschillende achtergronden hoe zij samenwerken rondom probleemgedrag en met welk resultaat. Centraal staan: breed en meervoudig kijken, transparant interdisciplinair overleggen, reflectie, creativiteit en therapeutische hoop.

Op deze dag viert de PgD *Psychologische expertise voor de ouderenzorg* haar 50 jarig bestaan!

Doelgroep: psychologen, managers, SO's, verpleegkundig specialisten.

Datum en tijd: vrijdag 3 december 2021. 13:00 – 17:00 uur

Kernboodschappen: multidisciplinair samenwerken is meer dan ieder je eigen professie beoefenen: kijk over de randen van je eigen vakgebied, integreer kennis, benut elkaar, vorm een hecht team, reflecteer. Gedrag is contextueel bepaald.

Programma **13:00 -17:00**

<p><i>13:00- 13:10</i></p> <p><i>Opening, welkom door dagvoorzitter</i></p>	<p><i>50 jaar PgD, pleidooi voor verbindend begeleiden</i></p> <p>Honderden psychologen in de ouderenzorg volgden ooit de PgD-cursus Begeleiden van verzorgende teams in de ouderenzorg, verreweg de meest populaire cursus van de PgD. Samenwerken met verzorgende teams betekent voortdurend afwisselen van de processen: begrijpen, verbinden en toevoegen.</p>	<p>Maritza Allewijn</p> <p><i>Maritza is gz-psycholoog in de ouderenzorg en directeur van de jubilerende PgD Psychologische expertise voor de ouderenzorg</i></p>
<p><i>13:10- 13:30</i></p> <p><i>Plenaire voordracht 1</i></p>	<p><i>Alles staat en valt met visie</i></p> <p>In 2013 opende zorgboerderij De Reigershoeve haar deuren. Er wonen 27 mensen met dementie en dagelijks bezoeken anderen er de dagbesteding. De organisatie heeft een duidelijke visie op (woon)zorg voor mensen met dementie. Hoe helpt dat hen bij probleemgedrag?</p>	<p>Bernadette Willemse</p> <p><i>Bernadette is ouderenspsycholoog en samen met Dienneke Smit bestuurder van De Reigershoeve.</i></p>
<p><i>13:30 – 13:50</i></p> <p><i>Plenaire voordracht 2</i></p>	<p><i>Uw patiënt, onze moeder, een pleidooi voor samen zorgen.</i></p> <p>In een verpleeghuis moet het mogelijk zijn om familie een serieuze rol te laten spelen in de zorg voor een familielid. Maar verpleeghuizen hebben zo hun eigen dynamiek en stellen vaak (onnodige) grenzen tot waar familie mag helpen. Welke rol kan goede samenwerking tussen alle betrokkenen hebben?</p>	<p>Mieka Vroom</p> <p><i>Mieka is freelancejournalist en schrijver van het boek ‘Uw patiënt, onze moeder’ over de relatie tussen familie en professionals in het verpleeghuis.</i></p>
<p><i>13:50 – 14:00</i></p>	<p><i>PAUZE</i></p>	
<p><i>14:00 – 14:20</i></p> <p><i>Plenaire voordracht 3</i></p>	<p><i>Ambivalentie rondom psychofarmaca</i></p> <p>Onderzoek naar samenwerking tussen SO's en verzorgenden rondom probleemgedrag bracht onder meer aan het licht dat er vele dilemma's spelen rondom de inzet en het afbouwen van psychofarmaca bij dementie. Enerzijds wordt de inzet ervan gezien als een zwaktebod, anderzijds als een effectieve manier om probleemgedrag tegen te gaan en rust te creëren in het zorgteam.</p>	<p>Raymond Koopmans</p> <p><i>Raymond in Specialist Ouderengeneeskunde, hoogleraar Ouderengeneeskunde in de langdurige zorg en verbonden aan het Universitair Kennisnetwerk Ouderenzorg Nijmegen (UKON)</i></p>
<p><i>14:20 – 14:40</i></p> <p><i>Plenaire voordracht 4</i></p>	<p><i>De juiste snaar</i></p> <p>De IMTI-ProDem is een individuele muziektherapeutische interventie, die volgens eerste</p>	<p>Annemieke Vink</p> <p><i>Annemieke is psycholoog-onderzoeker bij het ArtEZ</i></p>

	aanwijzingen uit onderzoek, probleemgedrag bij mensen met dementie kan doen verminderen. Hoe past de interventie in een persoonsgerichte, methodische werkwijze en is deze in te bouwen in de multidisciplinaire samenwerking binnen zorginstellingen?	<i>Lectoraat Music-based Therapies and Interventions en als docent verbonden aan het ArteZ Conservatorium Enschede.</i>
14:50 – 15:00	PAUZE	
15:00 – 15:30	<p><i>Het samenspel, deel 1</i></p> <p>Met goede moed: interventies bij de eerste signalen</p> <p>De sprekers, aangevuld met Jannet van Klaveren en een verzorgende uit de Reigershoeve gaan in gesprek over Ineke Heiting, een fictieve bewoner van een fictief verpleeghuis, gediagnosticeerd met de Ziekte van Alzheimer, waarvan je haar doen en laten als problematisch kan omschrijven. Ieder beschouwt vanuit het eigen perspectief.</p>	<p>Alle experts, aangevuld met Jannet van Klaveren</p> <p><i>Jannet is GZ-psycholoog en systeemtherapeut en werkt sinds 2006 in de ouderenzorg. Ze is docent voor de PgD en consulent voor het CCE.</i></p> <p>Kees Vreeburg</p> <p><i>Kees is verzorgende IG en werkt sinds ongeveer vier jaar als woonzorgbegeleider op de Reigershoeve.</i></p>
15:30 – 16:30	<p><i>Het samenspel, deel 2</i></p> <p>Niets helpt! Het lijkt juist wel van kwaad tot erger te worden! Hoe vinden we nieuwe moed en hoop?</p> <p><i>Reflectie vanuit de zaal</i></p> <p><i>Organisatiedynamieken</i> In dit laatste onderdeel van de dag komen we ook terug op het thema 'Organisatiedynamieken' uit deel 1 van het drieluik. Welke factoren in het huis waar Ineke Heiting woont, dragen ertoe bij dat haar situatie zo is vastgelopen?</p>	<p>Discussie onder leiding van Maritza Allewijn</p> <p>De experts, aangevuld met alle aanwezigen in de zaal en</p> <p>Vanessa Olivier-Pijpers</p> <p><i>Vanessa is projectleider expertisemanagement/adviseur bij CCE en één van de auteurs van de publicatie Bewegen bij probleemgedrag</i></p>
16:30 – 17:00	<p><i>Feestelijk toetje!</i></p> <p>Het ontwikkelen en doorgeven van waardevolle kennis in de ouderenzorg staat niet altijd in de spotlights. Vandaag is er alle reden dat een keer wel te doen...</p>	<p>Henk Geertsema</p> <p><i>Henk is lid van het PgD-bestuur, werkte jarenlang voor GERION en was actief voor het NIP als expert op het gebied van didactiek en ethiek.</i></p>